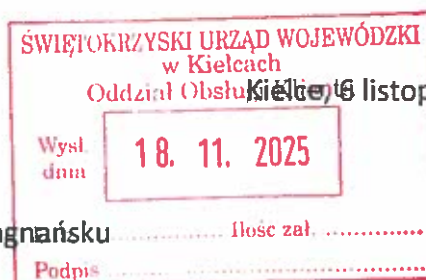

**WOJEWODA
ŚWIĘTOKRZYSKI**

Kielce, 16 listopada 2025 roku

Znak sprawy: PSZ.V.431.27.2025

Sprawa: Kontrola kompleksowa w CUS w Zagnańsku Ilość zał.

Kontakt: Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia
41 342-14-15

Agata Sykulska
Dyrektor
Centrum Usług Społecznych
w Zagnańsku

Zalecenia pokontrolne

Szanowna Pani,

na podstawie art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1283 ze zm.) i rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 roku w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz.U. z 2020 r. poz. 2285) zespół kontrolny Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach przeprowadził kontrolę kompleksową w Centrum Usług Społecznych w Zagnańsku.

Przedmiotem kontroli była: struktura organizacyjna, kwalifikacje kadry, ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1283 ze zm.).

Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole podpisanym przez Panią Dyrektor.

Działalność kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą **ocenia się pozytywnie z nieprawidłowościami.**

Pozytywnie oceniono następujące aspekty działalności jednostki:

Warunki lokalowe Centrum dają klientom możliwość swobodnego przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność.

Dyrektor Centrum posiada kwalifikacje określone w art. 25 ust. 2 ustawy o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych, w tym wskazane w art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej. Pracownicy socjalni oraz osoby świadczące specjalistyczne

usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi legitymują się również właściwymi kwalifikacjami na zajmowanych stanowiskach.

Stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli jest zgodny z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy o pomocy społecznej: w CUS zatrudnionych jest 5 pracowników socjalnych na pełny etat realizujących pracę socjalną w terenie i na jednego pracownika socjalnego przypadają 33 rodziny i osoby samotnie gospodarujące.

W skontrolowanych aktach znajdowały się wymagane dokumenty niezbędne do ustalenia sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i materialnej osoby lub rodziny, m.in.: oświadczenia klienta o dochodach, oświadczenia o stanie majątkowym, odcinki rent/emerytur, zaświadczenia z ZUS, decyzje KRUS, raport z systemu PUP, klauzula RODO, orzeczenia o niepełnosprawności, faktury za leki, karty leczenia szpitalnego.

Wnioski o przyznanie pomocy opatrzone są pieczęcią z datą wpływu, kopie dokumentów – za zgodność z oryginałem, wywiady środowiskowe zawierają podpis i pieczętkę pracownika socjalnego oraz podpis klienta.

Informacja o tym, że zasiłkobiorca w okresie pobierania zasiłku stałego będzie objęty ubezpieczeniem zdrowotnym jest przesyłana odrębnym pismem.

Pracownicy socjalni regularnie wykorzystują kontrakt socjalny w pracy z klientami pomocy społecznej.

W podstawie prawnej skontrolowanych decyzji administracyjnych przywołano aktualne publikatory ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, a także rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 lipca 2024 roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej i upoważnienie Wójta dla Dyrektora CUS do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej. Dodatkowo w decyzjach dotyczących dożywiania przywołano Uchwałę Nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 i Uchwałę Rady Gminy w sprawie podniesienia kryterium dochodowego. Natomiast nie we wszystkich formach pomocy stosowane są właściwe przepisy ustawy o pomocy społecznej.

W sprawdzonych decyzjach administracyjnych zespół kontrolny odnotował, że decyzjom, których termin realizacji przypadał przed dniem ich uprawomocnienia się, w sposób prawidłowy informowano stronę o nadaniu rygoru natychmiastowej wykonalności: w podstawie prawnej przywołano art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji informowano, że decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w uzasadnieniu zastosowano zapis, że decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a.

Uzasadnienia zawierały szczegółowe informacje o sytuacji faktycznej i prawnej osoby lub rodziny wnioskującej o pomoc, mające wpływ na formę i wysokość przyznanych świadczeń lub usług.

W pouczeniu decyzji strony informowane były o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kielcach w ustawowo przyjętym terminie oraz o możliwości zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania.

Decyzje przyznające posiłek dla dzieci w ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” wydawane były w sposób właściwy, czyli w ramach roku budżetowego.

Zespół inspektorów nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

W toku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości i uchybienia:

1. Kontrolowana jednostka dwóm osobom wydała decyzje kierujące do placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekłe chorym lub osobom w podeszłym wieku. Decyzje te zostały wydane z rażącym naruszeniem prawa, ponieważ: 1) wnioski dotyczyły skierowania tych osób do domu pomocy społecznej; 2) w podstawach prawnych, postanowieniach i uzasadnieniach decyzji jednostka powoływała się na przepisy ustawy o pomocy społecznej dotyczące domów pomocy społecznej.
2. Struktura organizacyjna CUS dotycząca Działu Pomocy Społecznej, Wspierania Rodziny i Świadczeń jest niezgodna z art. 23 ust. 2 pkt 2 i ust. 3 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1818 ze zm.), ponieważ w jego skład wchodzi Zespół Realizacji Świadczeń Rodzinnych i Alimentacyjnych, który zajmuje się zadaniami innymi niż zadania z zakresu pomocy społecznej.
3. Kierownik Działu Pomocy Społecznej, Wspierania Rodziny i Świadczeń – organizator pomocy społecznej jest równocześnie Kierownikiem Klubów Seniora. Zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, każda jednostka organizacyjna pomocy społecznej, jaką są kluby seniora, powinna mieć osobę kierującą tą jednostką. Ponadto w strukturze organizacyjnej CUS Kluby Seniora znajdują się w innym Dziale, który podlega innemu Kierownikowi. A zatem osoba będąca Kierownikiem Działu Pomocy Społecznej, Wspierania Rodziny i Świadczeń – organizator pomocy społecznej, jako Kierownik Klubów Seniora jednocześnie podlega Kierownikowi Działu Organizowania Usług społecznych – organizator usług społecznych.
4. W postanowieniach decyzji kierujących do rodzinnych domów pomocy określono, że opłaty za pobyt wnosi klient oraz Gmina Zagnańsk, natomiast w aktach spraw osób posiadających wstępnych lub zstępnych brak wywiadów środowiskowych u osób zobowiązanych do ponoszenia odpłatności, o których mowa w art. 61 ust. 1 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej. W związku z tym nie można stwierdzić, że wysokość opłaty ponoszona przez Gminę została wyliczona w sposób prawidłowy.
5. W podstawie prawnej decyzji kierujących do rodzinnych domów pomocy nieprawidłowo przywołano przepisy ustawy o pomocy społecznej dotyczące domów pomocy społecznej, jak: art. 54, art. 59 i art. 60, natomiast nie wskazano art. 52 mówiącego o rodzinnych domach pomocy.
6. W podstawie prawnej decyzji dotyczących rodzinnych domów pomocy wydanych w 2025 r. przywołano nieaktualne rozporządzenie w sprawie rodzinnych domów pomocy, w tym: nazwę organu wydającego rozporządzenie, datę i publikator.
7. W decyzjach kierujących do rodzinnych domów pomocy nie poinformowano klientów o sposobie dokonywania opłat z tytułu pobytu w RDP.
8. W podstawie prawnej decyzji na zasiłek celowy dla osoby, która opuściła zakład karny nie uwzględniono przepisu ustawy o pomocy społecznej wskazującego, że pomoc przyznana została w związku z trudnościami w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego.

9. W postanowieniu decyzji na zasiłki celowe na zakup posiłku lub żywności w ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” brak informacji, że świadczenie ma charakter zasiłku celowego.
10. Decyzję na specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi wydano przed podpisaniem umowy z jednym z realizatorów usług, w związku z czym w postanowieniu decyzji wskazano podmiot, który ostatecznie nie świadczył tej pomocy.
11. Zostało wydane Zarządzenie Nr 32/2025 Wójta Gminy Zagnańsk z dnia 17.02.2025 r. w sprawie: ustalenia ceny 1 godziny specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym dla dzieci chorych na autyzm i afazję w 2025 r., co jest niezgodne z § 4 ust. 4 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.
12. W kilku formach pomocy tj.: zasiłki celowe, usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w rodzinnych wywiadach środowiskowych stwierdzono błędy rachunkowe przy wyliczaniu dochodu osoby/rodziny (w decyzjach widniała właściwa kwota dochodu).

Działając w oparciu o art. 128 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami i uchybieniami **wyda się następujące zalecenia:**

1. Na podstawie art. 156 k.p.a. unieważnić decyzje kierujące do placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekłe chorym lub osobom w podeszłym wieku wydane z rażącym naruszeniem prawa.
2. Dostosować strukturę organizacyjną CUS do wymogów zawartych w art. 23 ust. 2 pkt 2 i ust. 3 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych.
3. Dostosować zakres czynności Kierownika Działu Pomocy Społecznej, Wspierania Rodziny i Świadczeń – organizator pomocy społecznej do przepisów art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej. Kierownik Działu w godzinach swojej pracy na tym stanowisku nie może jednocześnie pełnić funkcji Kierownika Klubów Seniora.
4. W przypadkach kierowania osób do rodzinnych domów pomocy, w zakresie ustalania wysokości odpłatności za pobyt, stosować art. 61 ust. 1 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej.
5. W podstawie prawnej decyzji kierujących do rodzinnych domów pomocy powoływać się na prawidłowe przepisy ustawy o pomocy społecznej, dotyczące rodzinnych domów pomocy.
6. W podstawie prawnej decyzji dotyczących rodzinnych domów pomocy przywoływać aktualne rozporządzenie w sprawie rodzinnych domów pomocy, w tym: nazwę organu wydającego rozporządzenie, datę i publikator.
7. W decyzjach kierujących do rodzinnych domów pomocy informować klientów o sposobie dokonywania opłat z tytułu pobytu w RDP, który jest określony w § 7 ust. 5 rozporządzenia w sprawie rodzinnych domów pomocy.
8. W podstawie prawnej decyzji przyznających pomoc dla osoby, która opuściła zakład karny stosować przepis ustawy o pomocy społecznej wskazujący, że pomoc przyznana została w związku z trudnościami w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego.
9. W postanowieniu decyzji na zasiłki celowe na zakup posiłku lub żywności w ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” stosować zapis, że świadczenie ma charakter zasiłku celowego.

10. Decyzje na specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi wydawać po zawarciu umowy z podmiotem mającym świadczyć usługi.
11. Cenę 1 godziny specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi ustalać zgodnie z § 4 ust. 4 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.
12. W rodzinnych wywiadach środowiskowych dotyczących wszystkich form pomocy prawidłowo wyliczać dochód osoby/rodziny.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej kierownik jednostki kontrolowanej może w terminie 7 dni od otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia.

W przypadku nie wniesienia zastrzeżeń kierownik jednostki powinien w ciągu 30 dni od otrzymania niniejszych zaleceń powiadomić Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia ŚUW w Kielcach o sposobie i terminie ich wykonania.

Z wyrazami szacunku

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI
Józef Bryk

Korespondencję otrzymują

1. Adresat
2. Wójt Gminy Zagnańsk
3. aa

20. października 2012

ZASTĘPCA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia
Katarzyna Skórska